

Woensdag 4.12

Een smetteloze heldere, koele morgen. Alles vol mist in de vlakke, maar vandaar hoor je het leven. De bergen

vol en helder voor me, wat hoge nevel en daartussen een koele dagmaan, voor de helft zichtbaar, tegenover de zon. Ik loop regelrecht tussen zon en maan door, dat is verheffend. Wijngaarden, mussen, alles is zo fris. De nacht was tamelijk slecht, vanaf drie uur geen slaap meer, daarentegen knelden vanochtend mijn schoenen niet en waren mijn benen in orde. De koele rook van een fabriek stijgt stil en loodrecht omhoog. Hoor ik raven? Ja, en ook honden.

Mittelbergheim, Andlau. Aan alle kanten volmaakte vredigheid, mist, werk; in Andlau is een kleine weekmarkt. Een stenen put, zoals ik van mijn levensdagen nog niet gezien heb, vormt mijn rustbank. Alles staat hier in het teken van de wijnbouw en daaruit putten deze plaatsjes hun kracht. In de kerk van Andlau leest de pastoor zingend de mis, vlak om hem heengegroepeerd staat een kinderkoor, verder wonen alleen een paar bejaarde vrouwen de dienst bij. Buiten, langs een fries, de meest groteske Romaanse beelden. Vakantiehuisjes aan de rand van het stadje, allemaal voor de winter afgesloten en gesloten. Maar inbreken zou toch betrekkelijk eenvoudig gaan. Een rij visvijvers daar is leeggeschept, aan het eind van hun kracht, gras en ook struiken overwoekeren de vijvers. Langs een beek gaat het omhoog.

Een volmaakte ochtend; in volmaakte harmonie met mezelf loop ik dan ook vlot tegen de berg op. De sterke gedachte aan skivliegen maakt me licht, alsof ik zweefde. Overal honing, bijenschuren en door het hele dal tot boven aan toe stevig gesloten vakantiehuisjes. Ik

zocht het mooiste uit en overwoog er nu maar meteen in te breken om hier de hele dag te blijven, maar het was fijn om te lopen en dus liep ik. Voor het eerst merkte ik helemaal niet dat ik liep, tot aan Le Hohwald was ik in diepe gedachten verzonken. Volmaakte helderheid en frisse lucht, verder naar boven ligt wat sneeuw. De mandarijnen maken me helemaal euforisch.

Kreuzweg. Vanaf hier slecht aangegeven. Kaalslagen en blauw rokende vuurtjes van de houthakkers overal om mij heen. Nog altijd fris en zoals 's morgens dauw op het gras. Tot nu toe praktisch geen auto's en slechts de helft van de huizen is bewoond. Een gitzwarte wolfshond keek mij met gele ogen strak na. Toen het achter mij ritselde, omdat er wat blad achter mij aan kwam gevlogen, wist ik, nu is het de hond, hoewel hij aan een ketting lag. De hele dag al de meest volmaakte eenzaamheid. Een heldere wind doet boven de bomen ruisen, het oog reikt heel ver. Een seizoen is dit, dat met niets aards meer te maken heeft. Grote vliegende hagedissen laten zonder geluid te maken boven mij hun condensstrepen achter, precies in westelijke richting, ze vliegen op Parijs en mijn gedachten vliegen met ze mee. Zoveel honden, dat merk je niet in de auto, ook de geuren van vuur, de zuchtende bomen. De geschildre boomstam zweet water, weer hurkt mijn schaduw lang voor mij. Bruno vlucht, 's nachts breekt hij in een verlaten skiliftstation in, het moet november zijn. Hij haalt de hoofdhendel voor de lift over. De hele nacht zweeft de stoeltjeslift zinloos en het hele traject is verlicht.

's Morgens rekent de politie Bruno in. Zo moet het verhaal aflopen.

Steeds verder omhoog, de sneeuwgrens wordt wel dra bereikt, die begint op circa 800 m hoogte, dan, verder naar boven, de grens van de wolken. Natte mist begint, het wordt somber en het pad houdt op. Bij een boerderij vraag ik de weg, ja, zegt de boer, ik moet door de sneeuw en door een beukebos naar boven, dan stuit ik vast en zeker op de weg van de Champ du Feu. De sneeuw is half weggedood, amper voetsporen, tenslotte houden ze helemaal op. Het bos is mistig-nat, ik merk al dat het aan de andere kant van de heuvel onprettig wordt. De boerderij heette Kalfshut, het is doodstil in de nevelige wolken. Plaatsbepaling is onmogelijk, alleen richting kan bepaald worden. Wanneer ik de weg niet bereik hoewel ik duidelijk aan hoogte gewonnen heb, blijf ik in het dichte bos staan. Op het laatst stonden er sparren, daardoor ben ik uit het veld geslagen, dikke mist is aan alle kanten over mij heengevallen. Ik probeer voor mezelf na te gaan waar ik iets fout heb gedaan. Er is geen andere oplossing mogelijk dan verder naar het westen te gaan. Bij het opbergen van de kaart valt me op dat er afval in het bos ligt, een leeg blik van motorolie en andere spullen die men alleen uit rijdende auto's wegwerpt. Dan blijkt de weg op slechts dertig meter van mij vandaan te lopen, maar bij deze mist kan ik slechts twintig meter voor me uit kijken, duidelijk zicht heb ik eigenlijk maar een paar stappen. Ten noorden van de weg stuit ik in de allerdichtste mist op een merk-

waardig rond donjon met een vuurtorenachtige uitzichtstoren middenop. Stormachtige wind, hevige natte nevel, ik haal mijn zuidwester te voorschijn en spreek hardop, omdat het allemaal nauwelijks te geloven is na zo'n morgen. Af en toe zie ik drie witte strepen voor mij op de weg, nooit verder, soms zelfs alleen de eerstvolgende. Grote gok: de weg noord of zuid volgen? Achteraf blijkt dat alletwee juist was geweest, want ik was tussen de twee zijwegen naar het westen uitgekomen. De ene gaat over Bellefosse naar Fouday, de ander over Belmont omlaag. Steile hellingen en snijdende wind; lege skiliften. Ik zie amper een hand voor ogen, dat is geen uitdrukking, ik zie hem amper. O addergebroed, hoe kunt ge goed spreken, terwijl ge kwaad zijt? Ik wilde een vuur aansteken; wat wilde ik nog, want het brandde al. Hoe bang is het mij te moede, als ge geen zout bij u hebt. Het is inmiddels stormachtig, de mistflarden zijn nog dichter, ze jagen over het pad. In een glazen uitspanning zitten drie mensen tussen wolken en wolken. Omdat ik geen serveerster zie flitst het besef door mijn hoofd dat daar doden zitten, die daar beslist al weken roerloos zijn. Rond dit tijdstip, dat staat vast, wordt het café niet geëxploiteerd. Hoe lang kunnen ze hier al zo verstard hebben gezeten? Belmont, een niets dan louter provincie. Elfhonderd meter hoog was de weg, nu gaat het met haarspelden langs een beek naar beneden. Weer houthakkers, weer rokende vuurtjes, dan houden op zeventhonderd meter de wolken op slag op, maar daaronder valt een vreugdeloze druilregen.

Alles grijs, van mensen verlaten, door een nat bos omlaag. Waldersbach, een niets aan mogelijkheden om iets open te breken, daarom haast ik me om voor donker in Fouday iets te vinden. Omdat ook daar nauwelijks mogelijkheden zijn, besluit ik een groot, aan alle kanten dichtgetimmerd hotel midden in het dorp te kraken, temidden van bewoonde huizen. Toen kwam er een vrouw, ze sprak geen woord en keek wat ik deed, toen liet ik het maar.

Buiten het dorp wil ik in een café voor vrachtwagenchauffeurs eten, een jong stel komt het café binnen en over de weinige mensen hangt een merkwaardig soort dof loeren, net als in een western. Aan het tafeltje naast mij is een man boven zijn rode wijn ingeslapen, of houdt hij zich alleen slapende, loert hij ook? Het kleine pukkeltje dat ik meestal over mijn linkerschouder draag en dat op mijn heup steunt, heeft door de beweging van het lopen in de trui onder mijn anorak een gat zo groot als een vuist uitgesleten. De hele dag lang heb ik nauwelijks gegeten, mandarijnen, wat chocolade, ik drink water uit beken in de houding van de dieren. Het eten had er al moeten zijn; het zal haas zijn en soep. Een burgemeester is op het vliegveld bij het uitstappen door een helikopter onthoofd. Een vrachtwagenchauffeur op pantoffels met platgetrapte hakken haalt nu met loerende blik een totaal kromme Gauloise te voorschijn en rookt hem op zonder hem recht te strijken. Omdat ik zo eenzaam ben schenkt de mollige serveerster mij door het loerende zwijgen van de mannen heen

een vragend woord. De philodendron in de hoek van het vertrek heeft met een luchtwortel tastend houvast gevonden in de luidsprekerbox van de radio. Een klein porceleinen beeldje van een indiaan staat daar ook, hij houdt de rechterhand vooruitgestrekt om de zon te schieten, de linkerarm steunt met een haakse boog op de omhoogwijzende arm, het is een standbeeld. In Straatsburg draaien films van Helvio Soto en Sanjines met twee tot drie jaar vertraging, maar toch. Iemand aan een tafel bij de bar heet Kaspar. Eindelijk een woord, een naam!

Onder Fouday op zoek naar een plekje om te overnachten, het was al pikdonker en nat en koud. Met mijn voeten ging het ook niet meer. Inbraak in een leegstaand huis, meer met geweld dan met overleg, hoewel heel dichtbij een ander, bewoond huis staat. In dit hier schijnen bouwvakkers iets uit te voeren. Buiten woedt een zware storm en ik zit uitgeblust, moe en zinloos als een uitgestotene in de woonkeuken, want alleen daar is een houten luik en kan ik wat licht maken zonder dat het schijnsel meteen naar buiten straalt. Ik ga in de kinderkamer slapen, want van daaruit is vluchten het snelst mogelijk, voor het geval hier toch iemand woont die naar huis komt. Het is heel zeker dat hier morgenvroeg arbeiders komen, in veel kamers worden vloeren en wanden waterpas gemaakt en de werklui hebben hun schoenen, gereedschap en kieren hier voor de nacht laten liggen. Ik bedrink me aan de wijn die ik in het chauffeurscafé heb gekocht. Van louter eenzaamheid

wilde mijn stem niet goed en piepte ik alleen. Ik vond niet de juiste positie om te spreken en ik schaamde me. Toen maakte ik me snel uit de voeten. O, wat huilt en fluit het om het huis, de bomen joelen. Morgen moet ik er heel vroeg uit, voordat de mannen komen. Om op tijd door het licht wakker te worden moet ik de houten luiken openlaten, dat is riskant omdat men dan de gebroken ruit kan zien. De glassplinters heb ik van de deken geschud; ernaast staat een kinderledikantje, ook speelgoed en een potje. Het is allemaal zo zinloos en tart iedere beschrijving. Laat ze me toch slapend aantreffen, hier in bed, die zwakzinnige metselaars. En buiten woelt de wind het woud om.

Om drie uur 's nachts stond ik op en ging naar buiten op de kleine veranda. Buiten stormde het en er waren lage wolken, een raadselachtige en kunstmatige coulisse. Achter een terreinplooi schemerde heel merkwaardig en vaal het schijnsel van Fouday. Gevoel van volkomen zinloosheid. Leeft Lotte Eisner nog?